

La Llei de Dependència. Reptes i recomanacions en matèria de Qualitat i Acreditació

**JORNADA Qualitat i Acreditació als Serveis d'Atenció a
la Dependència**

Albert Vergés. Director General Edad&Vida
Bellaterra, 28 de setembre de 2009

LLEIS

- **LEY 39/2006, de 14 de diciembre, de Promoción de la Autonomía Personal y Atención a las personas en Situación de Dependencia.**
- **LEY 41/2007, de 7 de diciembre, por la que se modifica la Ley 2/1981, de 25 de marzo, de Regulación del Mercado Hipotecario y otras normas del sistema hipotecario y financiero, de regulación de las hipotecas inversas y el seguro de dependencia y por la que se establece determinada norma tributaria.**

REIALS DECRETS

- **RD 614/2007**, de 11 de mayo - **RD 179/2008**, de 8 de febrero - **RD 74/2009**, de 30 de enero - por el que se determina el **nivel mínimo de protección garantizado** a los beneficiarios del sistema para la autonomía y atención a la dependencia para los ejercicios 2007, 2008 y 2009 respectivamente y **RD 99/2009, de 6 de febrero**, por el que se modifica el Real Decreto 614/2007, de 11 de mayo .
- **RD 727/2007**, de 8 de junio - **RD 7/2008**, de 11 de enero y **RD 179/2008 - RD 73/2009**, de 30 de enero, sobre criterios para determinar las **intensidades de protección de los servicios** (RD 727/2007) y las **prestaciones económicas** de la Ley 39/2006, de 14 de diciembre, de promoción de la autonomía personal y atención a las personas en situación de dependencia para los ejercicios 2007, 2008 y 2009 respectivamente.
- **RD 504/2007**, de 20 de abril, por el que se aprueba el **baremo de valoración** de la situación de dependencia establecido por la Ley 39/2006, de 14 de diciembre, de promoción de la autonomía personal y atención a las personas en situación de dependencia. (21.04.2007. Corrección errores 18.05.07)

REIALS DECRETS (cont.)

- **RD 615/2007**, de 11 de mayo, por el que se regula la **Seguridad Social de los cuidadores** de las personas en situación de dependencia. (12.05.2007.Corrección errores B.O.E. 1.06.2007)
- **REAL DECRETO-LEY 9/2008**, de 28 de noviembre, por el que se crean un **Fondo Estatal de Inversión Local y un Fondo Especial del Estado para la Dinamización de la Economía y el Empleo** y se aprueban créditos extraordinarios para atender a su financiación.

ORDRES MINISTERIALS

- **ORDEN TAS/1459/2007**, de 25 de mayo, por la que se establece el **Sistema de Información** del Sistema para la Autonomía Personal y Atención a la Dependencia y se crea el correspondiente fichero personal. (28.05.2007)
- **ORDEN TAS/2632/2007**, de 7 de septiembre, por la que se modifica la Orden AS/2865/2003, de 13 de octubre, por la que **se regula el convenio especial en el sistema de la Seguridad Social**.
- **ORDEN ESD/1984/2008**, de 4 de julio, por la que se crea la **Comisión Especial para la mejora de la calidad del Sistema para la Autonomía y Atención a la Dependencia**.
- **ORDEN EHA/3566/2008**, de 9 de diciembre, por la que se hace público el Acuerdo del Consejo de Ministros de 5 de diciembre de 2008 por el que se aprueba el **destino del fondo especial del Estado para el estímulo de la economía y el empleo**, dotado por el Real Decreto-ley 9/2008, de 28 de noviembre, y su distribución por departamentos ministeriales (**400 millones para la promoción de los servicios de atención a la dependencia**)

RESOLUCIONS

- **RESOLUCIÓN de 23 de mayo de 2007**, del Instituto de Mayores y Ser. Soc., por la que se publica el Acuerdo del Consejo Territorial del Sistema para la Autonomía y Atención a la Dependencia, por el que se establecen los **acuerdos en materia de valoración** de la situación de dependencia. (07.06.2007)
- **RESOLUCIÓN de 23 de mayo de 2007 - RESOLUCIÓN de 8 de agosto de 2008 - RESOLUCIÓN de 21 de mayo de 2009**, del Instituto de Mayores y Serv. Soc., por la que se publica el Acuerdo del Consejo de Ministros, mediante el que se aprueba el **marco de cooperación interadministrativa y criterios de reparto de créditos** de la Administración General del Estado para la financiación del **nivel acordado** en los ejercicios 2007, 2008 y 2009 respectivamente.

RESOLUCIONS (cont.)

- **RESOLUCIÓN de 16 de julio de 2007**, del Instituto de Mayores y Servicios Sociales, sobre el **procedimiento a seguir para el reconocimiento de la situación de dependencia y del derecho a las prestaciones** del Sistema para la Autonomía y Atención a la Dependencia. (23.07.2007)

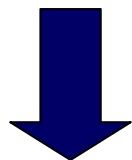
- **RESOLUCIÓN de 2 de diciembre de 2008**, de la Secretaría de Estado de Política Social, Familias y Atención a la Dependencia y a la Discapacidad, por la que se publica el **Acuerdo** del Consejo Territorial del Sistema para la Autonomía y Atención a la Dependencia, **sobre criterios comunes de acreditación para garantizar la calidad de los centros y servicios** del Sistema para la Autonomía y Atención a la Dependencia.

- **RESOLUCIÓN de 2 de diciembre de 2008** de la Secretaría de Estado de Política Social, Familias y Atención a la Dependencia y a la Discapacidad, por la que se publica el **Acuerdo** del Consejo Territorial del Sistema para la Autonomía y Atención a la Dependencia, **sobre determinación de la capacidad económica del beneficiario y sobre los criterios de participación de éste en las prestaciones** del Sistema para la Autonomía y Atención a la Dependencia.

- L' Acord sobre **Criteris comuns d'acreditació** no ha proporcionat un Marc clar i estable per a tots els agents implicats.

➔ Marc indefinit, massa lax, no garanteix la cohesió entre CC.AA. i provoca incertesa en quant a la inversió necessària que s'ha de dur a terme per a donar resposta a un nou dret subjectiu.

- **Les inquietuds que existien abans de l'aprovació de l'Acord s'han confirmat:**
 - Grau d'indefinició important que no permet establir un Sistema d'Acreditació Bàsic comú.
 - No existeix una acreditació per nivells de dependència.
 - Els ràtios proposats són poc exigents
- **Paral·lelament al desplegament reglamentari de la Llei, ja està en funcionament el SAAD, Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència.**
 - Dades de gestió

Principals dades de gestió del SAAD (Setembre 2009)

- **977.030 Sol·licituds** a nivell estatal.
- **Distribució desigual de les sol·licituds per Comunitat Autònoma.**
 - Andalusia té el **30,79% de les sol·licituds**, tenint una **població potencialment dependent del 16,49%**.
 - Madrid en canvi compta amb un **4,4% de les sol·licituds** registrades i amb una **població potencialment dependent** que hauria de representar un **12,83%** del total.
- **Perfil dels sol·licitants:** el **66%** de les sol·licituds corresponen a **dones**. Els **majors sol·licitants** (65 i + anys) sumen 761.000 sol·licituds (**77,89%**).

Principals dades de gestió del SAAD (Setembre 2009)

- El **76,19%** dels dictàmens resulten amb dret a prestació, en concret:
 - **Grau III (48,37%)**
 - **Grau II (27,83%)**
- En el **32,04%** dels casos no s'especifica el tipus de prestació concedida i:
 - La prestació **econòmica al cuidador familiar** és la més concedida, en un **34,99%** dels casos, amb una **tendència clara a l'alça**.
 - El **Servei d'Atenció Residencial** es concedeix en un **13,18%** dels casos.

Respecte al **conveni especial de cuidadors no professionals** de persones en situació de dependència, les altes a la seguretat social són de 83.790, un **44,09%** a **Andalusia**.

Reptes per a la implantació del SAAD (I)

- **La valoració de les necessitats de les persones: Equitat.**
- **L'oferta de serveis d'atenció:**
 - **Accreditació dels serveis de la xarxa d'utilització pública.**
 - **Excepcionalitat del cuidador informal.**
 - **Escassetat de professionals d'atenció.**
 - **Lliure elecció de l'usuari: Competència.**

Reptes per a la implantació del SAAD (II)

- **La participació econòmica de l'usuari: Cohesió social i territorial. Sostenibilitat econòmica i financera del SAAD.**
- **Coordinació sociosanitària.**

**QUALITAT I ACREDITACIÓ PER A LES ENTITATS
PRESTADORES DE SERVEIS D'ATENCIÓ A LES PERSONES
GRANS EN SITUACIÓ DE DEPENDÈNCIA**

RECOMANACIONS

- **Actitud ètica**
- **Qualitat com a compromís i model**
- **Responsabilitat social com a eix d'actuació**
- **Sostenibilitat econòmica del sistema**
- **Transparència en el procés d'Acreditació**

- **Sistema d'acreditació bàsic a nivell estatal, d'aplicació a entitats privades i públiques, que garanteixi:**
 - L'accés en condicions d'igualtat a les prestacions i serveis previstos per la Llei
 - Nivells de qualitat equiparables.
- **Distinció entre un nivell de qualitat Bàsic i un altre Avançat.**
- **Defensa del dret de lliure elecció de l'usuari.**

- **Regulació del Sector per part de les Administracions Públiques utilitzant les eines que ofereixen els enfocaments de gestió de la qualitat.**
- **Utilització de models de qualitat com a instruments de millora contínua.**
- **L'acreditació s'hauria de realitzar per a cada tipus de servei i grau - nivell de dependència, així com en cada un dels centres prestadors.**

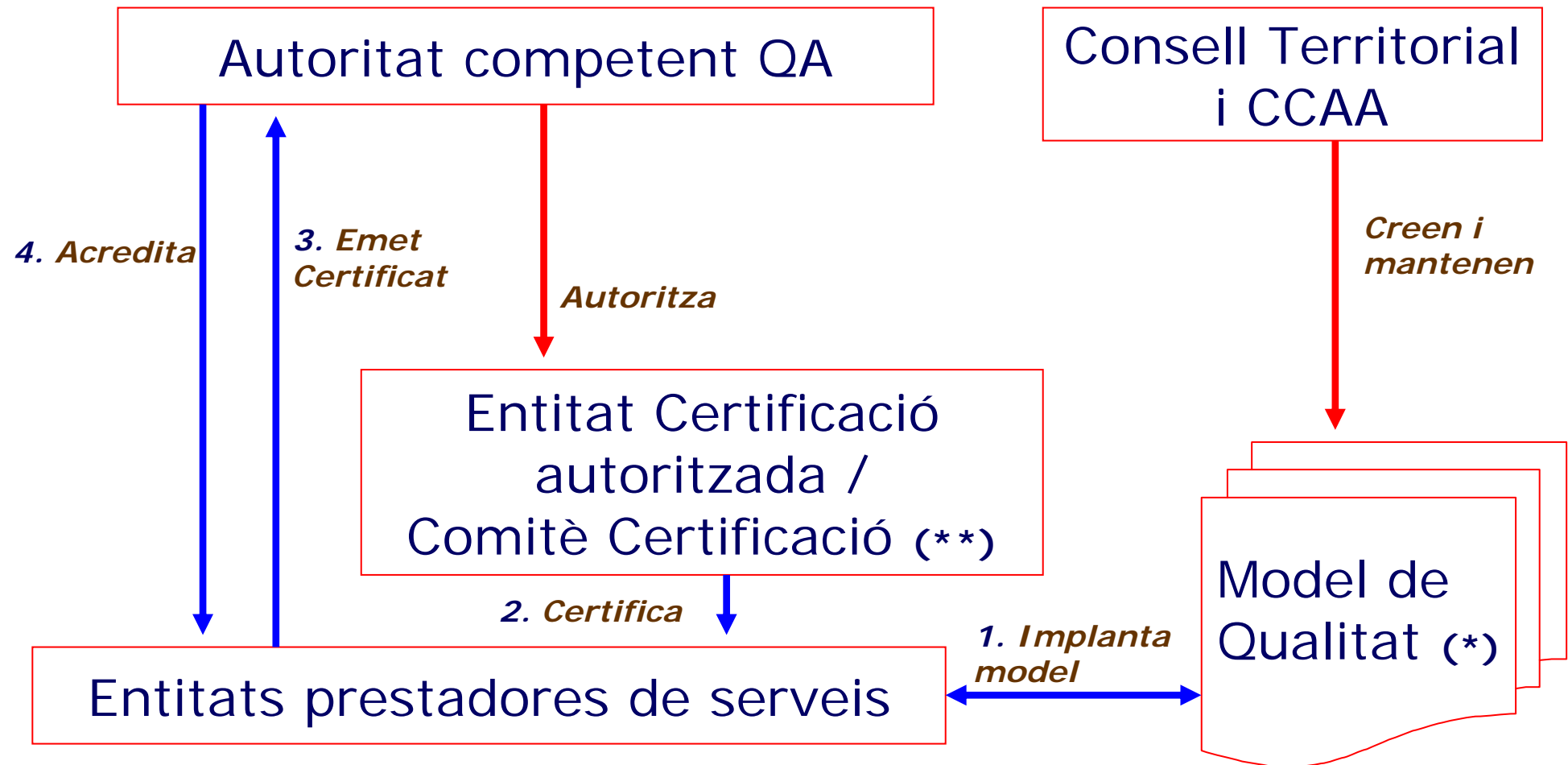
- **Els diversos graus i nivells de dependència exigeixen:**
 - Càrregues de treball diferents
 - Diferents infraestructures i equipaments
 - Diferents ràtios de personal, amb formació adequada al perfil i necessitats de les persones dependents
 - Personalització dels objectius d'atenció
- **Els diversos nivells de servei, així com l'acreditació per grau i nivell de dependència impliquen costos reals diferents, que s'haurien de reflectir en un preu de compra de serveis diferent.**
- **Es proposen requisits mínims d'acreditació per a cada servei, i indicadors per a cada nivell d'acreditació i grau de dependència.**

- **Per tal d'establir un sistema d'acreditació transparent, les CC.AA haurien de:**

- Recolzar-se en entitats de certificació externes i independents de l'Administració i de les entitats prestadores del servei.
- Assegurar la lliure elecció de l'Entitat Certificadora (entre les entitats autoritzades per les CC.AA.) per part de les entitats prestadores de serveis.
- Utilitzar el certificat emès per l'entitat de certificació autoritzada i avalat pel seu Comitè de Certificació, com a evidència de la implantació del model de qualitat en les entitats prestadores de serveis.
- Assegurar que els requisits i resultats del procés d'acreditació siguin públics i equitatius.

- S'hauria d'establir un període de transició al començament del procés d'acreditació perquè les entitats, tant públiques com privades, que ja estan oferint serveis d'atenció a persones en situació de dependència, puguin completar el procés d'acreditació en un període màxim de tres anys.
- Hi hauria d'haver una acreditació provisional per a aquells serveis de nova creació que encara no comptin amb informació sobre resultats contrastada, per no tenir activitat prèvia, mitjançant un mecanisme d'acreditació inicial dels requisits bàsics (infraestructures, recursos humans), amb la previsió d'una revisió als 6 mesos d'aquells que exigeixin un temps de funcionament (per exemple, ràtio d'incidències).

Infraestructura i procés d'Acreditació proposats

— Infraestructura per a l'acreditació
— Procés d'acreditació

(*) Diferents models depenent de:

- La tipologia del servei i el nivell de dependència
- Nivell de prestació (Bàsic / Avançat)

(**) Comitè de Certificació amb representants de l'Administració, el Sector i Usuaris finals

MOLTES GRÀCIES PER LA SEVA ATENCIÓ

www.edad-vida.org

Membres promotores

Membres col·laboradors

CAEPS (UB)

CONFEDERACION ESPAÑOLA
AULAS DE TERCERA EDAD

CEOMA
Confederación Española de Organizaciones de Mayores

ESADE

